

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлян. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Год. Редактор приймає від
11—12 год. перепопуднем
Рукописи не зберігаються

ПЕРЕДПЛАТА.
М. сично: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр., Фр.
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Польщі 3 шк. фр., Чехо-
словацкій 30 з.к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29.41.
Друкарні: 29.26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
50 сот.

Органічна праця.

Львів, 8. січня 1929.

На відбутому недавно Народньому З'їзді помітили ми одно незвичайно відрядне і позитивне явище. Кількох референтів принагідно порушувало й один референт обширно обговорював так звану органічну працю на місцях. Плянові та шляхам тієї праці присвятив він цілий свій реферат. В дискусіях над всіми рефератами цілий ряд промовців застановлявся теж над справою органічної праці на місцях і кожний з них дуже сильно підкреслював її далекосяглу вагу для народу.

Обставина, що на останньому З'їзді Українського Національно-Демократичного Об'єднання аж так багато учасників присвячувало увагу цій справі, доказує, що потреба органічної, муравлиної праці на місцях є наказом хвилі, є впливом самого життя. Наше життя розростається і різниціється в дуже скорому темпі. Воно, хоч поволі, але всеж намагається, якщо не дотримати кроку, то бодай догнати той темп життя, що знаменує буття західно-європейських народів. Головокружний поступ техніки в усіх ділянках життя, переоцінка численних дотеперішніх суспільних і інших вартостей роблять життя західних народів неподобним до вчорашнього. Там змінюються на краще відносини в господарській, торговельній та культурній ділянках народного життя, а в нас багато дечого стоїть на місці, не дається вивести з тієї рівноваги, яка була ще перед війною. Очевидно, що з таким станом треба боротися. Треба підтягати господарський рівень і культурні та суспільні вимоги нашого населення на вищий щабель. — А як до того дійти? Тільки працюю, щоденною, плановою і безперервною працею в усіх ділянках національного життя.

Тільки муравлина праця серед народу, тільки праця в ім'я поправки долі того народу може стати запорукою кращої будуччини нації. Тільки вона може дивити наш нарід економічно і культурно. Нашні завдання не може бути входження в подробниці та в розгортання широкіх планів тієї праці, бо до того покликані інші чинники. І вони тим насправду ширі займаються. Колиж ми цю справу порушуємо, то тільки тому, щоб тим більше унагальювати в очах нашої громади те, що видигає само життя як категоричний наказ хвилі.

Історія недавнього минулого вчить нас, що для добра українського народу аристократії найбільше не ті, які багато промовляли на патріотичні теми, а ті тисячі незнаних нині і забутих українських інтелігентних робітників, що працювали на місцях, по читальнях, по кооперативах, по руханково-спортивних товариствах, по кружках «Сільського Господаря» і т. д. Вони перед війною дійсно підносили рівень нашої культури, вони розкривали перед його очима світ, вони накінець створили з нього моноліт, що в переломові хвилі 1918 і 1919 рр. кривавився в боях за здійснення нашого національного ідеалу.

Багато, дуже багато праці над освітою народу, над його господарським піднесенням, над його скоордуванням — ось ті шляхи і ті ділянки, які треба густо обставити ін-

телігентними, думаючими та свідомими доцільності своєї праці робітниками. Отже і праці і робітників треба нам якнайбільше. Того не можуть і не сміють забувати передовсім ті наші діячі, яким доля судила жити посеред народу по наших селах і містечках. Їх обов'язком є віддати свої сили для народу не тільки в ім'я якихсь абстрактів, але і в ім'я їх власного добра, в ім'я будуччини їх самих і їх дітей. Наш нарід все був вдячний і прихильний для всіх тих, що були його приятелями, провідниками, порадиниками і невіддільними його синами. Він все вмів належно оцінювати труди і заслуги тих, що щиро та вірно для нього працювали, що все і всюди обстоювали його права та стояли на сторожі його національної честі.

Ця така органічна праця мусить об'єднати всі національно злові елементи української громади без огляду на їх партійну чи іншу диференціацію. Зрозумів це добре і Народний З'їзд, коли прийняв цитовану в нас уже постанову про об'єднану працю всіх національних груп на кооперативній діяльності та коли прийняв ще й таку постанову щодо

освітньої діяльності: «Народний З'їзд закликає всі національні партії до однозгідної об'єднаної культурно-освітньої установи і осуджує викликову й розкладову роботу всіх інтернаціоналістичних чинників, обрахованих на розсаджування тих установ з нутра. Народний З'їзд визнає все українське громадянство до інтенсивної підтримки центральних установ, що займаються освітою і вихованням та закликає весь український загаль, а в першу чергу нашу сільську і міську інтелігенцію, до негайної боротьби з нашим найбільшим лихом — неграмотністю та до праці в установах фізичного виховання й опіки над ними».

Наведені постанови дуже пророчі. Вони як не мож краще свідчать про те, що збираємось вступити на єдиний правильний шлях економічної, гармонійної та доцільної праці для народу в ім'я його кращої будуччини. Побажати тільки, щоб ці добрі зерна зрозуміння та доцільності органічної праці, посіяні в серця українського громадянства, якнайкраще приймалися та видали якнайбагатіші плоди.

Закордонний політичний огляд.

Репарації і особа Паркера Джайлберта. — Його останній звіт і з'їзд репараційних знатоків. — Висновки зі становища Америки. — Манджурія, Японія, Пацифік.

Берлін, 8. січня 1929.

1.

Новий рік розпочався в європейській політиці — дуже обіцяючо. Для всіх — тільки не для пацифістів. Якраз у вчорашній день з'явився черговий і на той раз попросту сенсаційний звіт репараційного агента Паркера Джайлберта. Із цього звіту йма Паркера Джайлберта не сходять в тих днях зі становища великої преси. Нині це йма на устах кожної політично зацікавленої людини. Зайняли така нагла популярність? Хто такий Паркер Джайлберт? — Після версальського диктату альянті встановили репараційну комісію, що мала дбати, щоб стягнути з побіджених усе контрибуції і відшкодування. Спочатку репар. комісія думала, що силою адебуде на німців вимагати плати. Але сила звилкала серед німців тільки пасивний спротив, інфляція і Німеччина, буквально — за одну ніч — ожесточилась. Побідники отаули перед перспективою, що загаль нічого не дістануть. Відома річ: голого не солдеш. Прийшлося змінити тактику. Не можна ж зарізувати курки, що має нести золоті яйця. Навпаки: її треба плекати і годувати. Ту методу «алекання» пристосовано до німців на лондонській репараційній конференції в 1924 р., де встановлено репар. «який Дола». Зміст цього плану був: зробити німців настільки роботодавцями, щоб за протяг десятих літ відаробити вимагати відшкодування. Отжеж — на деякий час німців майже цілком звільнено від репарацій, щоб трохи підірпались і прийшли до себе. Що більше: це можна спрягти до тяжкої оранки вола, на якому тільки шкіра та хвост. Отож Німеччині кинуто трохи поживи у формі американських позичок. Від мав надзоровити і почати орати. Відтепер Німеччина мала — спочатку цілком поволі, а потім у щораз більшій темі відшкодувати призначений собі пенс. Означе, щоб знона чого доброго не підірвати сил запряженого раба, встановлено над ним доглядача; він мав означувати чи і на-

сильки Німеччина з роботодавця, чи і пасивна країна прийшла до себе, чи і пасивна може платити. В разі такого доглядача репар. комісія поставила — «генерального репараційного агента» — американця Паркера Джайлберта.

II.

Осьтак доля Німеччини була майже всецільно зложена до рук тої одної людини. Від його слова залежало — чи і сильки позичок мала дістати Німеччина, щоб дорости до завдання, він мав рішати, чи і сильки Німеччина є в отані платити: чи з одного боку заступає інтереси віртелів, а з другого боку має охоронити фінанси і захищати німців від перетягання і непотрібних уже зазіхань віртелів. Вибрався ж для цього завдання людини, як не мож було краще. Німці водем отворто признаються, що не мають поміж собою нікого такого, який так фундаментально знав німське народне господарство, як цей — американець. Це є справді подиву гідне, як та людина опановує свою матерію. В додату, ця обставина, що він американець, ставить його в цілком незалежне від альянті положення. Коли Паркер Джайлберт рішав, наприклад, що Німеччина не може платити, то альянті не є в силі нічого адити. Бо за Паркером Джайлбертом стоїть муром ціла Америка. А з цим — кому охота заціплять? Всяка заціпка припинила не тільки струну америк. золота до цілої Європи, але звичайно ще гірші наслідки. Отже слово Паркера Джайлберта важить більше слова.

III.

Під кінець кожного року Паркер Джайлберт видає генеральний бюлетень про стан одоровал, свого пацієнта. До цього часу було так, начеб Паркер Джайлберт більше схилився в сторону німців, ніж віртелів. Він був прихильно, що американський ланшов доарі до німців. Довір почав заливати Німеччину. Він поставив на дискусію проблему про точне установлення суми нім. репарацій чого не було зроблено в Лондоні в 1924 р. Німці це

ідентифікували зі своїм «ожиженим репар. платенням». Та «прихильна» політика Паркера Джайлберта була одною з причин, що німці, будучи невині в відносі Джайлберта — Америка поставила ту справу перед альянтами офіційно на дискусію. Осьтак твердили, що не є в силі платити, що засордон перевернуло слав Німеччини, то-що. Осьтак нім. політика творила поволі досить прихильну для себе ситуацію. Ще педалью могло було адаватися, що в тих передумовках німськая точка погляду в деякій мірі була близький репар. конференції, що мала обмежити висоту репарацій і означити їх точний рішениць. І в тій ситуації, не вале грим з ясного неба паде репараційний звіт Паркера Джайлберта за останній рік, в якому репараційний агент твердить, що Німеччина є вже нині в такому положенні, що не то що за одного, але й за трьох потрафить виплатити. І Паркер Джайлберт доказує своїми цифрами: добробут Німеччини зростає в невичайно скорім темпі, життєвий рівень окремого німця не залишає нічого до бажання, зовнішньо-торговельний бізнес країни є майже в рівновазі, стандарт золота в Німеччині є дині вищий, ніж в будь-будь, Німеччина є єдиною на світі державою, що не має ніяких майже внутрішніх догін, марна є одною з найбагатіших міпних і непохитлих валют світа і трансфер (тобто перекази) встановлений в Лондоні в 1924 р. репараційних рахунок мало що не диточою грошкою. Цей звіт Паркера Джайлберта поділяє на ім'я як дивачи по голові. В німій пресі піднявся одиодушний крик протесту. І на диво... Виставити комусь таке садовити на 24 години перед тим, як хтось напевно сподіється дістати від своїх віртелів мадо, що не еспресивна догін — кобод не не схитрювало? За те по боді азвисті німцямся еспресивна еспресивна еспресивна. Особливо французька преса протестає над Паркером Джайлбертом свої благословенні руки. Осьтак всі німськая протесту задушили один мотухай і гармонійний альянський збор: Славити Господа — німці можуть платити!

IV.

Чи справді можуть? Але нині вже пізно так ставити справу. Як мало до того, так до Паркера Джайлберта відноситься вислів: Roma locuta, causa finita. Наги його звіту не зменшити і не акулає ніякий протест. І треба вже дивити вглядитися у справу, щоб зрозуміти, чому в таку критичну для німців хвилину Паркер Джайлберт виставив ім аж тако добре свідчення, чому аж так категорично заявив, що Німеччина — Може платити. Річ в тім, що пасивним німці, славити німськая догін, як альянті репараційній конференції було цілком автоматично прийняти вимагання альянті, щоб в тій самій мірі, в якій альянті знизили борги німцям, щоб в тій самій мірі Америка знизила борги альянтам. Але на не Америка ніколи не піде. Тепер не піде. Вибір республіканця Гувера якраз означає політику амер. prosperity, отже: ні одного шельга знизити і еспресивна догін. Вибір Гувера означає побуду анти-європейської політики Куділа звичайного альянті вимагання спроби оборонного бізнесу Європи.

В тих перспективах звіт Паркера Джайлберта повинен бути аж наго прозорий. Паркер Джайлберт твердить, що Німеччина може платити. Це обставина не мусить використовувати праця. Але еспресивно і позитивно воно тим більше правдиво, бо нема сумніви, що не сплати Америка німцям ушкодування. Але з другого боку, Америка матиме там бля-

Державний переворот в Югославії.

Дня 6. січня оголошено прохвалюючу югославського короля Олександра, який король, звертаючись до сербів, хорватів і словенців, стверджує, що не справляється з покликанням народу, що внутрішня еволюція політичного життя принесе зі собою упорядкування та консолідацію положення в СХС. Свої політичні пристрасті стави надзвичайно парамітарізм так дужо, що вони стали перешкодою для виконання пожиточної праці в країні.

Порозуміння, навіть найважливіше, між провідними політичними партіями сталося неможливе. Замість розвивати й закріплювати почуття національної і державної єдності, парламентарізм у такій формі став викликати дезорганізацію умів нації, незгоду. Треба шукати нових засобів праці та промислувати нові шляхи. В зв'язі з цим король постановив, що конституція королівства СХС з 28. червня 1921 втрачає обов'язувачу силу. Всі закони обов'язують і далі, наскільки не будуть відмінками спеціальним королівським декретом, коли знайде потреба. Так будуть оголошувати нові розпорядки. Скупштина, покликана до життя виборами з 11 вересня 1927, розпускається.

Новий уряд СХС.

Склад нового уряду СХС такий: Президентом югославського рая міністра і міністром внутрішніх справ іменований генерал Петро Живкович, командант королівської гвардії, закорд. справ Маринкович (бувши міні. закорд. справ в уступившій кабінеті), міністр без теки буши: прем'єр Узунович, комуністичний буши: прем. Корошец, війна й морська ген. Галічич, фінанси Шерлуга, сусп. опіка Дричович, освіта буши: мн. Максимович, віроповідання Алаупович.

Югославію ждуть несподіванки.

„Джорнале д'Італія“, обговорюючи зміну конституції в Югославії, вважає таку зміну переворотом політикою розриву. Дотеперішня постава хорватської опозиції і грозила державі повним розбиттям. Югославію жде ще багато несподіванок. Лондонські політичні кола називають переворот у Югославії однією нагодою для помірних посварених сербів і хорватів.

Закон про охорону держави.

Новий уряд впровадив у життя в цій державі закон про охорону держави. Закон розв'язує всі політичні партії, що оспівуються на релігійній та національній програмі, тимчасово розв'язує хорватську селянську партію і македонську партію в Босні та Герцеговині.

чих здібностей. Може будете сміятись, а я порівняв би українців з греками, москалів з римлянами (аві чайно, ці охилні „римляни“ тяжко запосять Авію), а ми теж дуже своєбрілі „греки“).

Всех коли ми випросяємо наш безвольницький хребет, коли ми напружимо нашу культурницько-творчі здібності, коли наша творчість набере патосу (а що вона його набере, нема сумнівів: величезний протир, скарби чорнозему, тисячі організації можливості), побачите, що москалі будуть асильюватися в нашу користь...

Не вітаюрю нашої політики... Пригадую тільки настрої, якими жила тоді частина наліційницької інтелігенції, настрої, яким вислів дав Данило Шербанівський в розмові на Лівинцях.

Ця розмова наш фірман задержав. Ми довідали, Лікар-жартун говорив з удакою реанімацією: „А ми так десь в десь мусимо слухати випалів Данила про перкан і штивних святах“. Товариство зацікавлено від слуху. Ми з н. Данилом не встигли покінчити нашу розмову про діяльність „Союзу визволення України“.

Моя повага в селі у товаристві російських офіцерів змилувала емоцією. Озвучилися аналізи, що на мою від кількох місяців шукав яви дариєр. Під певною обставиною турма людей. Цей Данило був захоп-

Свобода преси ємисована.

Різноразом новий уряд нагав розпаралок, який касує всі громадянські самостратування. На мішені надзвичайні і громадянські, повітових та окружних раз влада „конкуватимуть урядові комісарі. На основі 2 уст, цього розпорядку усунути бурм стрій Білгороду, Загребу та Любляни. Заборонені усія збори й парали політ. хаотично.

Зміни в СХС.

Живковичів уряд приготував сильну редукцію урядовців. Майже всі, що не мають кваліфікацій, будуть звільнені зі саужби. Їх платні ажніться на підлішки платень оставших урядовців. Уряд приготував закон про побороження корупції. Пять хорватських часописів у Загребі власті завісили за заяву пос. Мачека.

Микола Миколаєвич помер.

В Ніцці помер буши, великий князь Микола Миколаєвич. Покійний був стрієм царя Миколи II, родився 1856 р. По японській війні був одним з реформаторів російської армії. Підчас світової війни в 1914 році був начальним вождом рос. армії. Видав знаний маніфест до поляків. У 1915 р. зложив начальну команду обійня команду російської армії на Кавказі. В 1916 р. уступив зі становища команданта. Його й вса, ки. Кирила вважали претендентом до рос. престолу.

Часописи подають, що Микола Миколаєвич перед смертю почувався зовсім добре, тому казав: „самоу лікарів вілхати до Парижа. На три години перед смертю відписав телеграму до приятелів. У заповіті іменував своїм наслідником Всеросійського союзу буши, членів армії Врангеля генерала Кутепова. Тіло пок. Миколи Миколаєвича поховать в мавзолеї в Астибах біля Ніцці. В зв'язі із смертю ки. Миколаєвича Італійський король зарядив двірську 30-денну жалобу.

Ріжні вісти.

СОІМ.

Найближче засідання польського союму відбудеться 15. січня 1929 р.

СЕНАТ.

Пленарне засідання сенату буде 12. січня. Засідання комісії закорд. справ, правничої, освіти і сусп. господарки будуть в днях 11. і 12. січня.

ІНТЕРВ'Ю З МІН. ЗАЛЕСЬКИМ.

Становище уряду до польських народів.

Польський міністр закорд. справ Залеський мав інтерв'ю з представником прес. агенції „Ангель-Емерікен Нюзспікер Сер-

ленний підмхайленькою перцюю. Його гумор ще збільшився, коли на читальняному стрихоні найшов кілька старих образів для київського музею. Шепнув до мене, пригадуючи, як то перед війною з старими образами до його музею мандрували з Галичини заборонені в Росії українські книжки та брошури.

Лікар-жартун білківся: „Покажіть Данилові куєник старій дошки з портретною фарбою, а він забуде про світ і людей. Непасна людина... П. Данило відрубав: „Що ти, капале, мавши до говорення? Ти навіть на своїх суцільських богомазах не розумієшся“.

Слово „жапа“ в устах російського офіцера зробило на моїх односельцях - москвичів велике враження. Один з них знизався глибоко по вібраних і сплеснув руками: „Али, і між ними є українці“.

Нашої розмови про „Союз визволення України“ ми з н. Данилом так не закінчили. Турет армат збані-ларсшмерз білківся. Вночі н. Данило поїхав на Схід. Кізка літ пішла, в осени 1918 р. стрінулися ми знову в музею в Києві. Пригадали нашу знову стрічу. „Одне українське! А ти так армат з бані-ларсшмерз білківся? Револью і толубітку, чуда творить“ — підняв сякачий П. Данило.

ріс“ у справі акорд. політики Польщі. Вважаю, на думку міністра, на польське місто і культурно і щодо складу населення. Литовців і там 2 проп. Польща вважала англійську справу порішеною, Польсько-німецький кордон польський уряд уважав неварушним. У відношенні до польських народів Польща веде політику далеко посягнутої толеранції. Ті меншості, які є зможні до польської держави, втілюються піддержкою польського уряду. Жидівська меншість, що є зможним чинником, є під опікою уряду. Тенер сві не чує про ніякі жалі жидів на Польщу. Закріплюючи теж шоран країні відносини до білоруського й українського населення. Одні ці меншості, підбурювані кимись час ізавані проти Польщі, поступово входять на шлях зможної співпраці з поляками. Останній поділ у Львові та деякі противидержані українські відрухи є спробою противників тої зможної співпраці закарматити атмосферу та спричинити вибух зможної ненависті. Польський уряд не дається звести зі шляху толеранції у відношенні до зможної меншості. Найтрудніше є з німецькою меншістю, яка, хоч дуже нечисленна, є зможним зорганізована та має піддержку і фінансову помч з Німеччини. Ніяка меншість не має ніде стільки прихильців, що німецька меншість у Польщі. Означе вона всетаки зможна. Це не є з причини справжніх своїх потреб, але є зможним політичним поступованням, щоб показати світові, що теперішній територіальний уклад між Польщею і Німеччиною не може довести до правильного співжиття цих обох держав. Щодо вземки із СРСР то не є правдою, начеб Польща веде імперіалістичну політику. Польща живе в добрих суцільських відносинах із СРСР, хоче навести господарські відносини, а коли це закінчено польсько-білоруського торг. договору, то головні труднощі є по сторо-ні СРСР з причини торг. монополії із закордоном.

РЕКОНСТРУКЦІЯ КАБІНЕТУ БАРТЕЛЯ.

Варшавська преса принісела чулки про зміни в кабінет. проф. Бартеля. Досі не появилося урядове заперечення цих чуток. Зміни мали би наступити переловсім на становищах міністра внутр. і закорд. справ. Кажуть, що міністром внутр. справ буде або дотеперішній міністр почт і телеграфів Мелішський або міні. освіти Свистальський.

ПОЛЬСЬКА ВІДПОВІДЬ НА НОТУ СРСР.

Дня 5. січня на конференції марш. Підсудського з мін. Залеським постановили в дповіді на більшовицьку ноту прихильно, але помістити застереження поширюючі основу більшовицької ноти.

КОНФЕРЕНЦІЯ ВОЕВОДІВ У ЛЬВОВІ.

Справл. нац. меншостей.

Дня 9. січня почалися у Львові наради всіх галицьких воєводів при участі волинського воєводи. З ранця ББ бере участь у нарадах пос. Кош. Предметом нарад м. і є справи нац. меншостей з Сх. Галичини та Волині.

ХОТИЛИ ВИКЛИКАТИ РЕВОЛЮЦІЮ В ЧСР?

Арештування посла.

В Празі арештували словацького посла Туку. Його вже схилили переслухувати, а тепер переслухують свідків, яких є около 90. Кажуть, що діяльність пос. Туки зм'яла до того, щоб відірвати Словацьчину від ЧСР. і прилучити її до Мадярщини. Для цієї мети мав Тука 60 співробітників, головню буши, офіцерів. Арештований мав опрацьований план обсаження словацько-мадлярського кордону, створеного анжикання повстання і намір удержання кордону проти чед. військ аж поки не прийде підмога із Мадярщини. Головною завданням Туки шпівозвужо, закла чого мав біро у Відні, фінансоване мадлярми, а велене ним, полковником.

ПРЕДЛОЖЕННЯ СРСР. ЧЕХОСЛОВАЧИНІ І ЮГОСЛАВІ.

Є чулки, що більшовицький уряд вислав до Чехословаччини та Югославії пропозиції описання Кольогового пенту, аналогічної до пропозицій, висланих до Польщі та Румунії.

МУССОЛІНІ ЗА РЕВІЗІЮ МИРОВИХ ДОГОВОРІВ.

В інтерв'ю з представником одного американського газети Муссоліні заявив:

нову та реалізує мирових договорів. Сказав, що передовсім треба зважити до Люксембурга, Італія потребує поширити свої колонії, та цього не треба розуміти, начеб Італія бажала війни. Вона заложила менше озброєння і приготувала до війни, ніж пр. Франція, Англія, а навіть Німеччина.

По широкому світі.

У Вулаверті підписали турецько-мадлярський трактат про нейтральність, зобіраж і методи мирного рішення конфлікту.

Перевали в Вашингтоні „Формальні“ чи „офіційні“ вибори Гувера.

У Мліно помер кардинал Тоці.

У Туреччині арештували кімкатор оскода знову проти закону, що вводить латинську азбуку.

На Литві касують від 1. зотого воєний стан.

Вельсія ще примусили італійських фашистів, щоб покинули її територію, а з те Італія обіцяє їй піддержку при репараційних переговорах.

У Мексику розстріляли 17 бандаців, що нападли на пошти.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8.8750—8.8800 канадський долар 8.8150—8.8250 чеська корона 0.2635—0.2666, австрійський шілінг 1.2500—1.2600, румунська лея 0.0500—0.0550, французький франк 0.3450—0.3475, швейцарський франк 1.7150—1.7200, фунт стерлінгів 43.5000—43.6000, радянський червонець 19.50—20.00.

Золото: 20 корон 36.5000—36.6000, 20 франків 34.2000—34.4000, 20 німецьких марок 41.8000—42.1000, 10 російських рублів 60.0000—60.0000.

Срібло: Австрійська корона 0.6900—0.7000, 5 австрійських корон 3.6000—3.6300, австрійський флорен 1.7100—1.8200, російський рубель 3.0000—3.1000, копійки на рубель 1.5000—1.5500.

Збіжжя.

Пшениця двірська 46.00—47.00, пшениця селянська 44.00—45.00, жито галицьке 34.75—35.75, ячмінь галицький броварський 34.50—35.50, ячмінь на мазю 26.50—27.50, ячмінь пастуший 35.50—36.25, овес галицький 29.25—30.25, кукурудза румунська 41.00—42.50, барабола промислова 4.75—5.00, фасоль біла 75.00—100.00, фасоль королева 50.00—55.00, фасоль греча 65.00—75.00, горох біл-Вікторія 45.00—55.00, горох півний 37.00—39.00, бобів 32.75—33.75, міндана паст. а зерні 60.00—60.00, пш. 38.00—39.00.

НОВИНКИ

— Бережанські явни. У доповненні до новинки про гімназійних студентів зрештованих у Бережанах, яких винищено вже на волю, повідомляють, що, що 10 полонених явнів продовжує голодувати. Пос. В. Целевич вислав телеграму до міністерства справедливості вказуючи на тежескіяне загодовання сидства та домагаючися негайно звільнити явнів.

— Ще один наш учень у варшавській університеті. Як долауємося наш відомий історик д-р Мирон Кордуба покликаний професором гуманістичного факультету в Варшаві контрактаном професором на катедру історії України. Відома, що є львівський університеті, де є навіть окремі курс історії монголів, досі ніхто не анкалав української історії.

— Львівська хроніка. У міський архієпископів заведеної на вул. Купчинці 1. проповіді помі на дивурі робились Ожовський, підлихути сушки євнжні євнжні вулженими дітьми. Одной ночі він отгорів смертельно. — Другий робились білітній Іван Руєвич помер у оселі доревальній хохмірі на вул. Покоса 6. а невідомої причини. — На вул. Коротків 1. Трагедія зловилі араштували дві „галди“, що відступали свою хату на сходинах приміщення любовних пар. у чому помігали їм легні діти, які в них харчувались. — На вул. Тарновського зловилі виходили однією горбівку в рясницях і годинником протівній дамі і втіл безвільно а любовно зарплати 300 злотих.

— Студія в Європі. Метеорологічний стані випусти студію, що на альпійській. Від Франції до Урагу — селі. Світ улаз у величезний декартантиз Франції, а на Середземній морі тривав сильна буря з-го і 4-го п. м. Даліше Альпи верті євнжні, а на Румч термометер лише зера. В Англії надути злив. В Доршпир затопили пош, а в Лостерпир зливи партери доми з алузі. У Німеччині, Австрії та євнжних доржжях чорний. У нас на нашій Радієвій світлі мороз доходить до 11 ступ. а в італії лише 3 ступенів.

„ОЛЬКА“

ТРИКОТАЖІ, ПАНЬОХИ найтриваліші — найдешевші

РИНОК ч. 35. біля „Народної Торговлі“

— **Хлопоти зі снігом.** Зимовий виглаз від снігових горбків на вулицях і білого ранку, що крива даля — коштує наше місто дорого. Треба було необхідно про- чистити вулиці, щоб дати змогу надіра- ти рух возів і трамваїв. 300 робітників му- сіло скандати сніг; крім магістратських во- дів треба було взяти ще 60 чужих. Наем во- за з парною коней коштує 25 зол.; ро- бітник дістає в день 3,70 зол., а вночі 5 зол. Сніг на вулицях такий великий, що трамваї можуть їхати лише одинцем, а не з двома возами. Крім на шити віде важка фіра з куталом або автобус-істіо- лав, кондуктори часто мусять звалити з трамваю і їхати передню „дерешкоду“ соціальними силами з візниками. Пасажири, що не мають терпіння, також злізають і чимкають пішки. Кажуть, що треба буде 10 днів, щоб очистити все місто, якщо метеорологи не повторяться. Остання мете- орологія спонукала представників влади до наряд щодо санітарних умов Львова. Виявилось, що сторожі, які мають обов'язок очищувати хідники не мають відпо- відних приладів до цього. Ясно, що як- би на кожній біляшій вулиці були такі ка- малові діри, як на Маріївській площі, де можна скинути сніг про в каналі.

— **Темна хроніка.** Вчора арештували у Львові 22-літнього коваленка з Бережан Т. Малахуцького, який приїхав до „Те- атральної каварни“ заграли комедію не- щасливого коханця; бачився він кілька годин при музиці в товаристві легких дам, „погрожуючи“, що хоче змінити 100-до- ларовий банкнот. Йому повірили і дали вісти та виплати на 257 зол. 50 сот. Коли треба було платити за забаву, Малахуць- ський пробував застрілитись. Для прозе- ресення його відставили до поліційних арештів. — Львівські воякини відідали вчора склад футер на вул. Леґіонів 39, ку- дя дістались через кухню суміжного рес- торану і забрали краму на 6.000 зол. — У Городі (Косів) арештували місцевого парубка Луканюка за збиство господаря Рубанюка.

— **Примхи телефоністок.** Дуже часто, коли хто поспрахає числа телефонів укра- їнською мовою, телефоністки з центраті прикидаються, що не зрозуміли або не чу- ли і не хотять чути українських теле- фонних абонентів. Здається, що закони про права нашої мови в урядах простига- ються і на що інституції, тому дирекція львівських телефонів повинна би зсеру- ти увагу всесильним богиням, щоб не містрашували своєю поведінкою старих і нових абонентів.

— **Радіо в читальні „Просвіти“.** В селі Світін поє. Ярослав купив видал читальні „Просвіти“ радіо-апарат, на який зложи- лися всі члени читальні і який стягає тро- хи не ціле село до помийки читальні.

— **Немеша.** Грива дішла зі Спол. Дер- жа до Мексико; у місті Нуево Леон є 10 тисяч ведучих. — Підчас рубіювання фор- тифікаційного старого муру в Парижі ди- лавітуби жінку. — На острові Джам- меро від чорної віспи по- осіб. — Радян- ська фільмова експедиція, що виїхала в Алтайські гори, не дає 2 місяці швику жит- ть; лжжються, що 30 осіб загинуло. — Іспанський гідроплан, що виїхав 31. груд- ня з іспанського побережя пропав без- слідно.

— **Ріжні вістки.** У Берліні грива зрос- тає; тепер лежить там 34.000 немеша. — Одна берлінська хемік має велику до- міночку середина, жим можна гасити най- більшу пожежу в складах вугля в корот- кий час. — Статистика Візгороду каже, що було там у 1928 р. 309.208 мешканців, а чого 60.000 мушин більше. У 1919 р. мі- сто мало лише 85.500. Є там 3000 чужин- ців, 200 осіб, що має більше як 100-літ, що- раз більше розводів і щораз менше шлю- бів. — Муришська тапачниця Дж.Бейкер хотіла з Колонгагену переїхати на виступи до Польщі та не дістала дозволу; мотив відмови уряду — страх перед демонстра- ціями. — Лавреатка Нобла Сігрід Ундсет написала свою першу пьесу, комедію, для театру маріонеток в Осло і з „На снід від сонця і на захід від місяця“. — Помер польський малайр Антон Комакiewicz, пред- ставник старої мушкетерської школи, що проживав 30 літ у Мюнхені; дістав дві золо- ті медалі на виставі в Лондоні за образи „Малайр на студії“ і „Гусак“.

— **Новий український журнал в Америці.** Цими днями виїхав з друку новий укра- їнський журнал в Америці „Світло“. Жур- нал виходитиме раз на місяць і матиме тематичні відділи: політичний, науковий, літе- ратурний і громадсько-побутовий. Вида- ватимуть журнал „Українські Шоломи Висті“. До співробітництва кажуть за- прошені журналістичні і літературні сили з Америки та Європи.

— **Нова пєса Винниченка „Над“** постав- лена в Київ театром І. Франка не здала собі признання радянської критики. Вин- ниченко пробував дати у своїй пєсі мало- ючю родинного життя сучасних радян- ських урядовців. Критика каже, що автор довсім незрозумілий з психологією се- редовища, яке хоче передати. Зате гра акторів і вся постановка пєси дуже вдалі. Ця пєса не виїхала ще окремою книж- кою і тому ті, що не бачили її на київській сцені, не можуть про неї нічого сказати.

— **Нагороджений поет.** Шоріну видат- ну літературну нагороду ім. Жана Мор- гаса в Парижі за найкращий том поезій дістав поет Филип Шабане. Нагороджена збірка називається „Китиця Офелії“. Ла-уреат має 30 літ; уродився він на кораблі в австралійській пристані. Перша збірка його поезій виїхала в 1922 р. п. з „Нижні други“.

— **Українка жертвою діамантів.** Надія Голозюк з м. Провідне (Сп. Держави) купила за 1.600 доларів „діаманти з пар- ської корони“. Коли її муж був при праці, до неї прийшло двоє невідомих мушун, що приїхали з Нью Йорку. Вони сказали, що їх прислали з Нью Йорку її мати, щоб Надія продала лешю діаманти з парської корони. На пробу дали їй один діамант, який майлер оцінив на 100 доларів. Голо- зюкова зраділа, що їй продала аж 30 таких діамантів за 1.000 доларів. Тому вибрала з банку 1.600 доларів і заплатила їх „добродіям“ з Нью Йорку. Пізніше за- хотіла їх продати, щоб заробити 1.400 до- ларів, але довідалася, що всі 30 „діаман- тів“ коштують лише 3 долари, а цей дій- сний діамант, що посіла до ювілера, за- брав зі собою манті.

— **Треба знати своїх читачів.** Один зип- гар із Шіаго виїхав одну волюку тай- ну устіку шпиков підчас анкеті розпо- сано в пресі. Він заявив, що найбільші трушачі при продажі старих класичних творів це — ідемі заголовці. Коли ці заголовці змінити на нові, модерніші, більше притягуючі, публіка купує ниж- чий разді. І навіть не підозріває, що читає.

— **Новий кочег Ноя.** Німецьке судно „Вендерфель“, яке причалило недавно до Антверпена, мало на своїм чердаку цілий дикр, а саме: 7 тигрів, 2 лви, 15 вулик, 300 панут і 1000 малп. Звіринець цей при- значений для Тамбурга.

— **Веселіші гроші.** Титул „комерційно- го радника“ можна в Баварії купити за 15.000 марок. Так уперше у „Франкфур- тер Цайтунг“ один правник, показуючи на факт, що недавно один купець (відоме його прізвище), купив собі цей титул за сплати. Коли його заінтували перед о- станньою сплатою, титул „ком. радника“ перейшов на його вірителя.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Виказ збрки Товариства Пріхиль- ників Освіти переданої в часі „Міся- ця Українського Студента“ в дні 1—30 вересня 1928 р. в Тернопільській воєні- ставі. — Повіт Тернопіль. Грома- да: Тернопіль 3,3 зол., кооператива „Вулиці“ 25 зол., і „Поліський“ 25 зол. 25 зол., Свині 17,6 зол., Гай великий 71,25 зол., Бірки великі 45,80 зол., Денисів 34,99 зол., Грабовець 15,90 зол., Чернішів і Яніків 30 зол., Оби- рині 12,40 зол., Зарудя 21,60 зол., Сте- гинівці 18,60 зол., Ходячі жалі 54,28 зол., Денижанка 52,10 зол., Курівці 34,28 зол., Березівщина велика 30 зол., Острів 8,0 зол., Бушів 31,30 зол., 49,50 зол. зібран Ничка Е. (громади не позано), Прохня і Кушівці 38,96 зол., Кипичка 12,70 зол., Красівка 21,30 зол., Диків 21,72 зол., Товстогаут 16,10 зол., Глубінок великий 44,57 зол., Насташів 60 зол., Біла 9,70 зол., Чорторі 12 зол., Сунік-Гой- данка 18,90 зол., Городище 12,33 зол., Клефівка 12,45 зол., Купчинці і Драго- мивівка 164,54 зол., Пасіки 15,95 зол., дохід з вистав студентського амато- рського гуртка в Ірвинні 58,20 зол. — Разом тернопільський повіт 1.472,65 золотих.

Доброділий Комітет львівських еко- номічних установ на останньому засіданні з 2. січня с. р. прийняв до відома, що цен- тральні львівські економічні установи, котрі зазнали маєткової шкоди наслідком листопадових пожеж, не будуть користати з жертв складаних нашим громадянством на покриття втрат, понесених нашіми у- становами у Львові, та припроутили До- бродільному Комітету, щоб допити жерт- ви розділи між наші культурно-освітні установи, які не можуть власними силами покрити цих втрат. — Наслідком цього Доброділий Комітет дякує нашому гро- мадянству за співчуття і просить жертви

на покриття шкоди з листопадових пожеж, наслідком воно не є призначений для спе- ціально означеної установи, складати на вкладку до Центробанку, Львів, Ринок 10. І. пов., після чого Доброділий Комітет розділить зібрані кошти за порозумінням з потерпілими освітньо-культурними у- становами. За Доброділий Комітет: Д-р Кості Левчицький, провідник нарад.

Повіт Бучач. Громада: Сорочин і Лішанці 69,84 зол., Яловець 13,10 зол., Новосілки і Бровари 17,30 зол., Монасти- риська 10,70 зол., Помірні 27,81 зол., По- тік золотий 52,75 зол., Костівники і Сво- ниди 75,33 зол., Кийданів 53,55 зол., Беремини і Пожежа 1,99 зол., Петли- ківці і Осипів 20,50 зол., Рухомин і Зари- нець 45,63 зол., Скоморохи 29,34 зол., Озеряни 59,91 зол., Барин 27,20 зол., Гай бучачий 10 зол., Тростяниці 19,79 зол., Красів 30,16 зол., Трибухівці, Гринорів і Монастирська 70,75 зол., Зелена 37,17 зол., Писківці 11,05 зол., Бучач 189,70 зол., Коропець і Вістра 60 зол., Жинківці 60 зол., Усте зелене 49,60 зол., Лука 0,75 зол., Мехинг-ра 24 зол. — Разом повіт бучачий 1.143,25 зол.

Повіт Броди. Громада: Ясенів 42,36 зол., Гай ставобродський 25,80 зол., Дубе 7,60 зол., Сухолоди 9,05 зол., Броди 81 зол., Комарівка 4,80 зол., Корсів 12,50 зол., Лешнів 13,60 зол., Рожнів 32,70 зол., Кошівки 14,80 зол., Філаварки великі 10,70 зол., Дітківці 12,10 зол., Пониква 9 зол., Піскам пік 36,90 зол., Калабубська 37,53 зол., Чернишів 26,70 зол., Смільо 4,70 зол., Голосковичі 16,50 зол., Забо- лотні 13,70 зол. — Разом повіт Броди 401,56.

Повіт Підгайці. Громада: Під- гайці 40 зол., Заставні д. Голоче 9,50 зол., Імків 11,60 зол., Славатин Боків і Шумилин 48,30 зол., Маріова Затурин і Сетелне 13,48 зол., Богатківці 25,50 зол., Мужилів 44,16 зол., Мозолівка 13,50 зол., Носів-Лиса 13,65 зол., Котушів 4,50 зол., Гайворонка 5 зол., Верів 35,70 зол., Телече 21,56 зол. — Разом повіт Під- гайці 286,45.

Повіт Копичинці. Громада: Пробіжні 32 зол., Васпаківці 8,50 зол., Сухостав 69,45 зол., Жидівці 5 зол., Гу- дурів 14 зол., Галичківці 18,25 зол., Га- личківці 3 зол., Трибухівці 20,45 зол., Улиця 6,50 зол., Хлопичка 32,60 зол., Сопинівці 13 зол., Чабарівка 39,0 зол., Копичинці 105,60 зол., Цейлі 12,80 зол., Черенилі 39,90 зол., Хоростків 37,63 зол., Яблонів 10 зол. — Разом повіт Копи- чинці 488,10 зол.

Повіт Збарж. Громада: Лу- бачинці 15,56 зол., Лубачинці висті 70 зол., Збарж 95,10 зол., Базарниц 35,15 зол., Залуже 18,04 зол., Ізаківці 11,11 зол., Зарубинці 24,60 зол., Частина доходу від студентства збарського по- віту з вистав „Діти Гасфери“ 50 зол. — Разом повіт Збарж 260,36 зол.

Повіт Залішки. Громада: За- лішки 84,10 зол., Угринівці 15,30 зол., Давняч 11,30 зол., Городох 16,36 зол., Добровалин 1,80 зол., Печерна 21,50 зол., Іване 5,14 зол., Кузаківці 5,50 зол. — Разом повіт Залішки 161,40 зол.

Повіт Скалат. Громада: Старо- шинівка 16,40 зол., Підволочиська 123,40 зол., Супраїлівка 20,30 зол., Познанка гинда 4,0 зол., Гринялів 62 зол. — Разом 236,30 зол.

Повіт Золочів. Громада: Олесь- ко 44,20 зол., Кути 9,50 зол., Пішки і Чехи 16 зол. — Разом 63,70 зол.

Повіт Зборів. Громада: Красна 8,30 зол., Зборів 25 зол., Поморини 57 зол., Кальне 14,40 зол., Богутин 35 зол. — Ра- зом 116,90 зол.

Повіт Бережани. Громада: Плача велика 65,83 зол., Краснопуща 19,70 зол. — Разом 85,53 зол.

Повіт Борщів. Громада: Борщів 45 зол., дохід з студентських вечеринь в Борщіві 32,19 зол., Схвалити 7,50 зол., Озеряни 31,70 зол. — Разом 116,9 зол.

Повіт Камінька. Струми- во- Убня 9 зол. — Разом в Тернопіль- ському воєніставі зібрано 4.835,02 зол.

Всім збіжковим Комітетам, жертводав- цям і збіжковим складам Товариство Пріхильників Освіти у Львові на цьому місці ширю подяку.

Нинічасно прозімо всіх, хто не при- слав ще грошей і у кого залишилася ще збіжкові акти (вжиті і нежиті) пере- слати їх негайно до канцелярії Тowa- иства, Львів, Суніського 21, щоб можна було оголосити доповнення звіту зі збіж- кової акції.

У Львові, дня 31. грудня 1928.

За Виділ Товариства:

Володимир Децикевич в. р. голова.

Пр. Любомір М. Марушина в. р. скарбник.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НА ПРОДАЖ Д.М. мурований, скла- даючийся з 9. убоїнами, 2 скелів і 1 пещер пекарських за 800 доларів. Броди, вул. Коженювського 12. 1240 1—2

КОНІНІМЕНТА в чатунокотого збід- ного прийме від дня 15. січня п. р. канцелярія адвоката Д-ра А. Жуков- ського в Підволочиську. Подати услав- ле. Неприняті оферти остануть без відпо- віді. 1241 1—3

ДОПРЕ ПЛАТНИЙ ЗАРӨБІТОК да- ють Шоферські хтєрси І. Гайтлі- гер, Львів, вул. Зелена ч. 7. 1242 —13

МДНІ бранзолетин, також інше бі- жутерію поручає дешево Дом- бровські - Рознажєвські, Львів, (Готель Жоржа), Тел. 7—9. 2181 28-1

ПОШУКУЄМО павів (ні), як також домокругини до продажі покунити артикули. Значок на відповідь залучи- ти. — Em Ka-Werk Мисловиді ГЛІІІ. 11.6 а) 3—7

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СІРБНІ ви- РОБИ продає за готівку: на гати від десятих літ у цілім краю знаєся фірма Іван Зельтєнрайх, Львів, па- Маріївська ч. 5. Купую брізанти, зо- лото, срібло, плачу найвищі ціни. 1243-7

ГРИБИ. Висилю поштою за посилла- тою, оплачено, гарні, вибрані гри- би (найменше 5 кл.) по 24 зол. за кіло, також полила я чистих сливок в цукор, бочілочка 5 кг. 12 зол.; прядильна овеча брізилья в 5 кг. бочілочках за 15 зол.; волоські оріхи 5 кг. за 20 зол. та великі сушені гриби 5 кг. за 12 зол. — Фіма М. Штуммер, Косів м. Коломиї. 11874 10

МАТЕРІАЛИ в морської тави 30 зол., волоські 75 зол. Канапки гобелі- нові 55 зол. Фотелини рочкладні 25 зол. Отамані 55 зол. **Фабрика З А К С** вул. Личаківська ч. 1-2. 1190 5—3

ЛІЖКО на сплати. Мосини 200 зол., Кухоні 13 зол., Сирнікові 45 зол., Сіткові 40 зол. Виланді дрітні 25 зол. Умивальні 5 зол. — **Фабрика З А К С** вул. Личаківська ч. 132. 1191 3—5

МУЗИЧНИЙ КАТАЛОГ всіх крас- ливих та закордонних ви-ань висла- лає даром і оплатю Книгарня Наука Т-на ім. Шевченка у Львові, Ринок 10. 1155 5-6

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціаліст неут легіліа, серія і жолука.

д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
432 Пересвітлення Рєнтгеном. 6—24

Дентист Яків Насс
Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.
Сиріжювання дитячих зубів пльом- бовання й вишивання зубів без болю. Штучні зуби і кавчуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провіс- ній поагоджується в найкоротшому часі. II. 1. Урядовим і студентам значна зниж- ка. Додекліи в сплату. Тел. 65-73. 1141 9—10

ПРОДАЖ НА ДОГІДНІ СПЛАТИ!
МАШИНИ ДО ШИТТЯ
ГРАМОФОНИ
РОВЕРИ
МОЛОЧНІ КРУЖЛІВКИ
ІХ СКЛАДОВІ ЧАСТИ
ПРИБОРИ ДО КРАВЕЦТВА
ІНІ ГРУЧНІХ РОБІТ ІНІ
ВЛАСНИЙ ВАРСТАТ НАПРАВ
Александр Малімон і С-ка
Спілка з обм. пор.
2496 Львів, вул. Валога 11 а. 27—7

ПЕРЛМУТТЕРА УЛЬТРАМАРИНА
в безгально найліпшою і найявднішою фарбою до білля, напма і малювання пі- лей. Відзначена на виставі в Брюсселі. Медоляні і Парижі золотими медалями. 1302 Скризь до набуття. 52—7

ЛІЖКО позове „Патент з кате- рапом, займає як найменше місця 30 зол. На про- вісній висилю по- одержавно відат- ку. — Фабрика **ЗАКС** Львів, вул. Личаківська ч. 132. 1192 3—3